

HÄMAR: pooled klassitahvlid ja õppekohad on koolides valgustamata

Kooliõpilaste nägemine ohus

ANNELI AMMAS

Rohkem kui pooled tahvlid koolides on valgustamata ning iga teine algklassilaps õpib halvasti valgustatud kohal, selgus kooliruumide valgustatuse uurimusest.

Mullu möödeti 12 maakonna koolides õpikohtade valgustust, mille kokkuvõtteks tõdes uuringu korraldanud Jõgevamaa tervisekaitsetalituse arst-inspektor Antonina Järviste, et kooliruumide kunstlik valgustus on väga halb.

“Koolid on saanud uued katused ja aknad, kuid valgustus pole paremaks läinud,” rääkis Järviste. “Õeldakse, et raha pole, aga see on tähtsustamise küsimus. Kui kõike ei saa, siis vähemalt tahvlid ning algklassi- ja käsitööklassiruumid peaks alustuseks korralikult valgustama,” märkis Järviste.

Uurimise käigus mõõdistasid tervisekaitsetalituse töötajad ligi 80 000 õpitöökohta. “Mõnes koolis on kõik kohad alavalgustatud,” tõdes arst-inspektor.

Enim jäi valgustus normi piiresse algklassides, kuid ka seal vastasid nõuetele pooled õpikohad.

Rahvusvaheliste normide järgi peaks klassitoa valgustustihedus olema 300 luksit, tahvil 500. “Lubamatult väheks valgustatuseks peetakse seda, kui valgust on alla 60 protsendi normist,” nimetas Järviste. “Arvuti- ja käsitööklassis peaks olema kohtvalgustus.”

Tallinnas ja Valgamaal ei leitud ühtegi kooli, kus võimlate valgustus oleks nõuetele vastanud.

Laste silmad väsivad

Eriti kehvalt valgustatud olid võimlad ning koolitahvlid, neist kaks kolmandikku ei vastanud nõuetele. Veelgi enam, rohkem kui pooltel koolitahvlitel polnud kohtvalgustust.

“Laste põhikaebus on, et nad ei näe tahvlile,” rääkis Tallinna silmakliiniku laste silmaarst Mari Levin.

“Eriti pärast arvuti taga töötamist on mu silmad väsinud,” rääkis Tallinna Reaalkooli 7. klassi õpilane Margus. “Käisin silmaarsti juures, kuid seal leiti, et kõik on korras.”

“See on loomulik, et silmad väsivad,” tõdes lastetohter Levin. “Silmad väsivad eelkõige lähedalevaatamise pingest, nagu raamatut lugedes või arvutiekraani vahtides.

Tallinna Reaalkooli 7. klassi õpilane Margus ja muusikaõpetaja Kersti Lenter ütlesid, et pärast tunde kehtas elektrivalguses on nende silmad õhtuks väsinud.

RAUNO VOLMAR

Kui valgustus on lähedalevaatamiseks hea, siis pole pinget silmadele nii suur ja silmad ei väsi.”

Arvutiklassides vastab vaid neljandik töökohti nõuetele, ligi pooltel mõõdetud kohtadel ei tohiks lapsed üldse töötada.

Vanad elektrijuhtmed

Haapsalu Wiedemanni gümnaasiumi käsitööõpetaja Janne Rimmel rääkis, tema käsitööklassis valgust mõõtes ilmnes, et tööd võiksid lapsed teha vaid keset klassi laelampide all. “Seina ääres, kus on õmblusmasinad, ei tohiks lapsed üldse midagi teha,” nentis õpetaja.

“Võimlale saime uue valgustuse, kuid klassidest vastab nõuetele

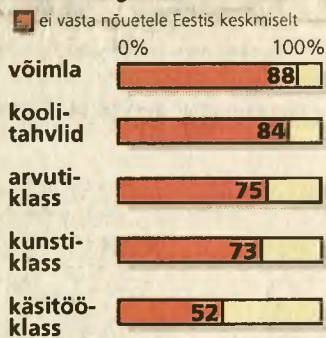
vaid 40 protsenti,” rääkis Tallinna Reaalkooli majandusjuhataja Helmut Raamat. Hämaras koridoris kõndides näitas ta kõrgele lae alla. “Siin on sajavatised pirnid, tugevamaid ei kannata meie elektrijuhtmed välja. Veel hullem on asi aulas, kus lubatakse vaid 60-vatiseid pirne,” selgitas ta.

“Koolide kunstlik valgustus on halb amortiseerunud elektrisüsteemide tõttu,” tõdes ka uuringut koordineerinud Järviste.

Tallinna Reaalkool ootab kapitalremonti ning majandusjuhataja loodab, et siis saab ka valgusemure lahendatud. “Mõnes klassis oleme igal aastal valgustust parandanud niipalju, kui juhtmed kannatavad,” lisas Raamat.

Valgustus koolides ei vasta nõuetele

Üldine valgustihedus peab olema 300 luksit, tahvil valgustus 500 luksit.

kohtvalgustus puudub 56,6 % tahvlitest

Eeli Polli

“Hull on see, et ka paljudes remonditud koolides ei ole õiget valgustust, on ainult suured laelambid ja korralikku kohtvalgustust mitte,” rääkis silmaarst Kai Noor.

Järviste sõnul on alavalgustuse

oluline põhjus seegi, et koolijuhid ja omavalitsused ei pea valgustust tähtsaks. “15 protsenti koolidirektoreid tunnistas, et pole lugenud tervisekaitse eeskirja, kus valgustuse normid kirjas,” nentis ta.